

28.11.2017

Monitoring v denných stacionároch pokračuje

Pracovníci MPSVR SR zrealizovali v septembri ďalší z monitoringov denných stacionárov. Rovnako ako v predchádzajúcich prípadoch, o ktorých sme pred časom informovali, aj teraz sa vyskytli určité varovné signály. Podľa nich mnohé z denných stacionárov nespĺňajú zákonné podmienky a dochádza k zneužívaniu financií, ktoré im zo zákona poskytuje ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny.

Monitoringy sa uskutočnili prevažne v Prešovskom a Košickom samosprávnom kraji preto, lebo práve v týchto dvoch krajoch bol za posledné 2 roky enormný nárast denných stacionárov. V Prešovskom kraji bolo v roku 2015 zazmluvnených 1722 miest a v roku 2017 toto číslo vzrástlo až na 4342. Analogicky v Košickom kraji bolo pred 2 rokmi zazmluvnených 389 miest oproti aktuálnym 2000.

Celkovo v roku 2017 preverovali odborní pracovníci dodržiavanie zákonných podmienok v 186 denných stacionároch, pričom v 29 boli kontroly opakované. Výsledky monitoringu potvrdili podozrenia ministerstva o porušovaní zákona. Drvivá väčšina zo spomínaných zariadení nespĺňa podmienku bezbariérovosti. Monitoring taktiež odhalil aj falšovanie dochádzky klientov. Z celkového počtu 5409 zazmluvnených miest bolo v denných stacionároch aktuálne prítomných len 1258 klientov.

Viaceré denné stacionáre si neplnia ani zákonom stanovenú povinnosť poskytovať klientom stravu či sociálne poradenstvo. Problémové sa ukazuje aj posudzovanie nároku na pobyt v zariadení sociálnych služieb. „V mnohých prípadoch sme zistili, že rozhodnutia o odkázanosti boli vydávané v jeden deň. Napríklad 30 ľudí sa stalo odkázanými v priebehu jedného dňa,“ ilustruje štátny tajomník Branislav Ondruš.

Na základe monitoringu ministerstvo práce v jednom prípade odstúpilo od zmluvy o financovaní denného stacionára, 10 zmlúv rezort vypovedal a v 23 prípadoch ministerstvo podpísalo dodatok k uzatvoreným zmlúvam.

Rezort bude naďalej sledovať účelnosť, hospodárnosť a efektívnosť vynakladania štátnych financií, ako aj to, či stacionáre plnia podmienky zákona o sociálnych službách. „Verím, že takto vytvoríme dostatočné finančné prostriedky, aby sme rýchlejšie zvyšovali príspevky na ambulantné sociálne služby, než na pobytové sociálne služby,“ hovorí Branislav Ondruš.

Rezort práce plánuje pre budúci rok navýšiť výdavky na sociálne služby o 40 – 50 miliónov eur, celkovo by to malo predstavovať 140-150 miliónov eur.

„Od budúceho roka budeme financovať miesta v zariadeniach sociálnych služieb do istej miery aj vyššími sumami, ktoré sa budú odvíjať od stupňa odkázanosti. V prípade vyššej odkázanosti budú denné stacionáre dostávať viac ako doteraz, v nižších stupňoch odkázanosti budú príspevky nižšie,“ vysvetľuje štátny tajomník rezortu práce.

Každý nasledujúci rok bude vláda vydávať nariadenie, ktorým stanoví aktuálne výšky príspevkov na príslušný rok. V súčasnosti platí jedna výška pre pobytové a druhá pre ambulantné služby.

Denný stacionár má podľa zákona o sociálnych službách svojim klientom poskytovať sociálne poradenstvo, rehabilitáciu, stravovanie, či zabezpečovať sociálnu terapiu a záujmovú činnosť.

Celkovo na Slovensku funguje 381 verejných i neverejných denných stacionárov s počtom zazmluvnených miest pre 9342 odkázaných ľudí, čo je oproti roku 2015 nárast o 6173 miest.

Markantné nedostatky a porušenie zákona boli zaznamenané v dennom stacionári Kvakovce, Slovenská Kajňa, resp. Žalobín. Monitoring však ukázal aj pozitívne príklady, napríklad neziskovú organizáciu Betácia Lipany, Opál v Prešove alebo denný stacionár Animus Janov.

[Prezentácia \(.PDF\)](#)